

Тақриз

ба автореферати Начмидиниён Асадулло Мирзо дар мавзӯи “Таҳқиқи амсилавии равандҳои ғайрихаттии статсионари гармигузаронӣ дар муҳитҳои конденсӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои физикаю математика аз рӯи ихтисоси 05.13.18 - амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо

Таъсири мутақобилаи муҳити гетерогении баландҳарорат бо муҳити атроф, худ муаммои калони илмиро мемонад, ки як қисмати онро масъалаи таъсири зарраҳои алоҳидаи то ҳароратҳои баланд гармшуда бо моддаи конденсатсияшудаи дар савияи инерсия қарор дошта ташкил медиҳад. Мадди назар аз гуногунрангии татбиқаш он чунин равандҳо дар худ алангагирӣ ва эрозияи моддаи конденсатсияшударо дар зери таъсири зарраи тафсон дар ҳароратҳои баланд ва суръатҳои пасти таъсирот дар бар мегиранд.

Мақсади таҳқиқот аз амсиласозии таҳлилӣ ва ададии раванди гармигузаронӣ дар чараёни сӯзиши муҳитҳои конденсӣ бо назардошти танзими сели гармӣ ва вобастагии ҳароратии тавсифоти гармофизикӣ, гузориши ғайрихаттии якченакаи масъала бо муайянкунӣ ва қиёси минбаъдаи натиҷаҳо дар атрофи нуқтаҳои бӯҳронӣ, яъне дар шароити сӯзиши ин мавод иборат аст.

Дар таҳқиқоти гузаронидаи Начмидиниён Асадулло бори аввал:

– амсилаи математикии умумишуда барои тасвири равандҳои гармии статсионари ғайрихаттӣ дар муҳитҳои конденсӣ бо назардошти танзими сели гармӣ ва вобастагии ҳароратии тавсифоти гармофизикӣ пешниҳод карда шудааст;

– қонуниятҳои паҳншавии статсионари ҳарорат дар муҳит муқаррар карда шудааст ва шароити ҳолати мувозинатии сели гармӣ ва ҳарорат дар ҳамвории фазавӣ тасвия карда шуданд, ки мутобиқ ба онҳо сели гармӣ ва ҳарорат мекӯчанд ва ҳамвориро ба соҳаҳои устувор ва ноустувор ҷудо мекунанд;

– аппарати математикӣ ба намуди ифодаи таҳлилӣ ва нақшаҳои фарқие коркард карда шудааст, ки бархилофи аппаратҳои маълуми дигар масъалаҳои нави амалиро дар асоси муодилаи статсионари математикаи физикӣ бо зарифҳои тағйирёбанда ва доимӣ ҳал карда метавонад;

– шароити гармомубодила ва ҳолати мувозинатие дар муҳити конденсӣ ошкор карда шудаанд, ки дар он сели гармӣ ва ҳарорат дар ҳамвории фазавӣ мекӯчанд ва онро ба соҳаҳои устувор ва ноустувор ҷудо мекунанд;

– усули ҳисобкунӣ, алгоритмҳо, барномаҳои компютерӣ барои муайянкунии таксимоти ҳарорат ва сели гармӣ дар ҳисмҳои конденсии

меҳварсимметрий дар атрофи нуқтаи махсуси-бухрони раванди сӯзиш пешниҳод карда шудаанд;

– навгоникунонии тариқаҳои математикии ҳалли муодилаи сӯзиш бо ёрии таҳқиқи ададӣ дар атрофи нуқтаи махсус гузаронида шуд, ки дар натиҷааш исбот карда шуд, ки ҳодисаҳои таркиши гармӣ ва даргирӣ (алангагирӣ) равандҳои гуногун нестанд, балки речаҳои гуногуни ҳамон як раванданд;

– шароити устувории ҳаллҳои масъалаҳои назарияи статсионарии сӯзиши гармӣ муқаррар карда шудаанд ва дар мисолҳои амалии масъалаҳои амсилавӣ ба мисли таксимоти гармӣ дар пластинаи ҳамвор, сӯзиши гармӣ дар қисмҳои цилиндрий ва куравӣ озмуда шудаанд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти худро Начмидиён Асадулло бо нашри 14 мақолаи илмӣ дар нашрияҳои тақризшавандаи ба рӯйхати ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дахлдор ва 15 мақолаи дигари дар нашрияҳои мухталиф ва маводи конференсияҳои илмӣ ба таъби расонидааст, ки ин гувоҳӣ медиҳад, ки ба пуррагӣ ҳалу фасл шудани таҳқиқоташиро собит менамояд. Хулосаҳо ва тавсияҳо хеле асоснок мебошанд. Таълиф ба талаботи Низомнома дар бораи тартиб додани дараҷаҳои илмӣ ба кормандони илмӣ ва илмӣ-педагогӣ, ки ба диссертатсияҳои докторӣ пешниҳод карда мешаванд, ҷавобгӯ аст ва муаллифи он Начмиддиниён А.М. сазовори дараҷаи илмии доктори илм аз рӯи ихтисоси 05.13.18 - «Амсиласозии математикӣ, усулҳои ададӣ ва комплекси барномаҳо» мебошад.

Профессори кафедраи физикаи умумӣ ва қисмҳои саҳти
МДТ “ДДХ ба номи академик Бобочон Гафуров,
доктори илмҳои физика-математика, профессор

 Умаров М.Ф.

Имзои д.и.ф.-м. Умаров М.Ф. –ро тасдиқ менамоям.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобочон Гафуров

 Сайдуллозода З.А.

E-mail: umma54@rambler.ru
Моб.тел: 111716562

